

Hier volgt een opsomming van de meest voorkomende problemen en oplossingen. Ernstige complicaties na het plaatsen van een PEG-katheter komen weinig voor.

Klachten tijdens het voeden

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen kunt u tijdens of na het voeden last hebben of krijgen van braken, diarree, buikpijn, misselijkheid, krampen, maagzuur, constipatie en oprispingen.

Mogelijke oorzaken zijn:

- De hoeveelheid voeding: overleg met uw arts of diëtist(e) en pas de hoeveelheid eventueel aan;
- De voeding zelf wordt niet verdragen;
- De temperatuur van de voeding: laat deze altijd op kamertemperatuur komen, vóór het toedienen;
- De inloopsnelheid van de voeding: in tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht kan het sneller laten inlopen van de voeding een oplossing zijn bij bijvoorbeeld braken. Logopediste Saakje da Costa heeft hierover een artikel geschreven dat u op aanvraag door Cobra Medical kan worden toegezonden;
- Eventuele bijwerkingen van medicatie: overleg met uw arts;
- De lichaamshouding: ga rechtop zitten of houd het hoofd omhoog tijdens het voeden. Bij nachtvoeding is het belangrijk dat het bovenlichaam hoger ligt dan de rest van het lichaam.

Stop bij problemen altijd met voeden en drinken en neem contact op met uw arts of het voedingsteam van het ziekenhuis.

Let op: braken en diarree kunnen leiden tot uitdrogen. Raadpleeg daarom altijd uw arts! Algemeen geldt: zorg ervoor dat u voldoende vocht binnenkrijgt. Drink extra of dien water toe via de PEG-katheter. Gebruik eventueel, in overleg met uw arts, Orisel, een glucose-zoutpreparaat ter behandeling van uitdroging bij diar-

ree. Er is ook een variant van dit middel speciaal voor kinderen: Orisal-Junior. Het belangrijk om de lengte van de PEG-katheter te blijven meten, vooral bij plotseling overmatig braken. Controleer daarom dagelijks of de externe fixatiedisk nog op dezelfde plaats zit.

PEG-katheter valt eruit

Dankzij het interne fixatieplaatje in de maag is de kans klein dat de PEG-katheter eruit valt. Gebeurt dat toch, dan moet u snel handelen om te voorkomen dat de fistel dichtgroeit. Let op! Dit kan al binnen enkele uren gebeuren!

- Knip het interne fixatieplaatsje van de katheter af en duw de katheter terug in het kanaal. Gebruik geen pen of potlood: deze methode kan leiden tot inwendige beschadigingen!
- Dek de wond af met een (split)gaasje;
- Neem direct contact op met de behandelend arts, een (stoma)verpleegkundige of het voedingsteam van uw ziekenhuis.

De arts in het ziekenhuis plaatst een nieuwe katheter en rekt daarbij, indien nodig, de fistel op.

Andere katheters

Heeft u een MIC-gastrostomiekatheter of een MIC-KEY, dan raden wij altijd aan om een extra exemplaar in huis te hebben.

Huidproblemen

Dit omvat alles van roodheid, irritatie, zwelling/verdikking rondom de uittredeplaats tot de vorming van wild vlees. Neem in alle gevallen altijd contact op met een arts, verpleegkundige of het voedingsteam.

Roodheid / geïrriteerde huid

Lichte ontstekingen rondom de katheter komen vaak voor. Wees alert op langdurige infecties en op uitbreiding van ontstekingen naar diepere huidlagen of buikvlies.

Spoel zeepresten na de dagelijkse reiniging goed af en maak de huid goed droog. Gebruik eventueel zinkzalf. Bij kinderen is het beter om Bepanthen te gebruiken. Roodheid / geïrriteerdheid in combinatie met zwelling van de huid en/of pijn kan ook duiden op een wondinfectie. Dagelijks meermalen de huid deppen met een desinfecterend middel. Gebruik geen alcohol: niet alleen is alcohol te agressief, het kan ook het materiaal, waar de PEG van is gemaakt, verweken. Daarnaast kan de maatverdeling op de katheter onder invloed van alcohol vervagen. Ga bij aanhoudende roodheid/irritatie altijd naar uw huisarts.

Schimmelinfectie

Roodheid, wit beslag of witte puntjes kunnen duiden op een schimmelinfectie. Neem altijd contact op met uw huisarts! Deze kan een crème voorschrijven.

Granulatieweefsel (wild vlees)

Over wildvlees en de behandeling ervan is nog veel onduidelijkheid. Wild vlees is 'overtollig weefsel' en niet gevaarlijk als het niet gepaard gaat met pijn, bloedingen of pus. Er hoeft dus niet persé iets aan gedaan te worden. Soms wordt dit 'normale' slijmvliesvorming aangezien voor wild vlees. Slijmvlies kan prima worden aangestipt, wat pijnlijk kan zijn, maar verdwijnt ook vanzelf. Ook Triamcinolon Crème kan uitkomst bieden. Dit middel is uitsluitend op recept verkrijgbaar. Raadpleeg in ieder geval altijd uw arts voordat u actie onderneemt.

Drukplekken

Deze kunnen rond het fistelkanaal ontstaan als gevolg van overgevoeligheid voor een bepaald materiaal of door het niet juist aflakken van de PEG-katheter.

Verstopping of weerstand bij het inspuiten van voeding

Voorkom verstopping door achterblijvende voedsel- of medicijnresten en spoel de PEG-katheter vier tot zes keer per dag door met lauw water. Wij adviseren voor volwassenen om hiervoor 30 tot 50 ml en voor kinderen 10 tot 15 ml water te gebruiken. Spoel de katheter in ieder geval door voor én na het toedienen van voeding en medicatie. Bespreek altijd met uw arts of apotheek of uw medicatie via de PEG-katheter toegediend kan worden. Dien nooit gelijktijdig voeding en medicatie toe!

Let op! Ook ingebrachte katheters die niet of nauwelijks meer worden gebruikt voor het toedienen van voeding moeten minimaal één keer per dag worden doorgespoeld!

Doen!

- Kneed het uitwendige deel van de katheter, zonder de slang te knikken! Doe dit ook bij een dreigende verstopping van de PEG-katheter;
- Spuit de verstopte katheter door met lucht en gebruik hiervoor een klein spuitje (10cc). Zet de spuit op het aansluitstuk en probeer voorzichtig, met een pompende beweging van de zuiger, vocht door de katheter te krijgen;
- Helpt dit niet, spoel de katheter dan door met lauwwarm water zonder kracht uit te oefenen. Bij teveel druk kan de katheter scheuren!
- Als het doorspoelen met water niet lukt, gebruik dan fysiologisch zout;
- In overleg met uw huisarts kunt u 30 ml bicarbonaatoplossing van vier of vijf procent in de katheter spuiten en dit enkele minuten laten inwerken. Probeer daarna de katheter door te spuiten met lucht. Herhaal deze handelingen meermalen.
- Mochten geen van bovenstaande methoden werken, neemt u dan contact op met uw behandelend arts.

Deze zal proberen om de katheter te openen door middel van een voersonde of de katheter vervangen door een nieuwe.

Niet doen

- Gebruik geen kracht bij het doorspoelen van de katheter met lauwwarm water om de verstopping te verhelpen. De katheter kan door de te hoge druk scheuren;
- Spuit de katheter nooit door met koolzuurhoudende dranken. Hierdoor vlokken eiwitten in voeding uit in plaats van op te lossen.
- Knik de slang niet. Zachtjes kneden kan wel;
- Gebruik nooit een scherp voorwerp om katheter toegankelijk te maken

Beschadiging van de voedingsadapter

Vervang de adapter tijdig om problemen te voorkomen. Cobra Medical levert vele soorten adapters die geschikt zijn voor de meest voorkomende PEG-katheters.

Lekkage (voeding, vocht of pus)

Lekkage kan ontstaan als de PEG-katheter te los zit. Zet het externe huidplaatje iets strakker. Helpt dit niet, stop dan direct met het toedienen van sondevoeding en neem contact op met uw behandelende arts.

Huidplaatje wordt naar binnen getrokken

Het is van belang dat u de lengte van de uitwendige slang een paar keer per week opmeet. Verandert de lengte, waarschuw dan onmiddellijk uw behandelend arts. Het kan voorkomen dat het huidplaatje de dunne darm in wordt getrokken als gevolg van samentrekkingen van de maag. Ook wordt de uitwendige voedingslang korter. U kunt proberen om de PEG-katheter voorzichtig naar buiten te trekken.

Kinderen

Als bij een kind de katheter in de dunne darm komt te liggen, dan resulteert dit in plotseling overmatig spugen, pijn bij het inspuiten van water of bij het toedienen van voeding. Ook het met kracht moeten inspuiten van voeding is een teken. Probeer als ouder nooit om de PEG er weer uit te trekken: soms is het plaatje al vastgegroeid in het slijmvlies en moet het door een chirurg of kinderarts worden losgemaakt. Neem daarom altijd contact op met uw behandelend arts.